

LATVIJAS REPUBLIKAS FISKĀLĀS DISCIPLĪNAS PADOME

Reģ.nr. 90010248231, Smilšu ielā 1-512, Rīgā, LV-1919

E-pasts: fiskala.padome@gmail.com

Padomes sēdes protokols Nr. 2 (86)

Rīgā

2026.gada 13.februārī

Sanāksmi vada:

Fiskālās disciplīnas padomes priekšsēdētājs J.Priede

Piedalās:

Fiskālās disciplīnas padomes priekšsēdētāja vietniece	I.Šteinbuka
Fiskālās disciplīnas padomes loceklis	A.Jakobsons
Fiskālās disciplīnas padomes loceklis	U.Kāsiks
Fiskālās disciplīnas padomes loceklis	I.Golsts

Sekretariāts –

Fiskālās disciplīnas padomes sekretārs	N.Malnačs
Fiskālās disciplīnas padomes makroekonomikas eksperts	V.Zaremba
Fiskālās disciplīnas padomes juriste	I.Jansone

Pieaicinātās personas uz 1. darba kārtības punktu:

Finanšu ministrijas Tautsaimniecības analīzes departamenta direktors, Makroekonomikas nodaļas vadītājs	D.Stikuts
Finanšu ministrijas Tautsaimniecības analīzes departamenta vecākais eksperts	A.Jurša
Finanšu ministrijas Tautsaimniecības analīzes departamenta, Makroekonomikas nodaļas vadītāja vietniece	I.Vēja

Sanāksmi protokolē:

Fiskālās disciplīnas padomes juriste

I.Jansone

2026.gada 13. februāra sanāksme sākas plkst. 14:30

Sanāksmes atklāšana – J.Priede

Fiskālās disciplīnas padomes (turpmāk – Padome) priekšsēdētājs J.Priede atklāj sanāksmi un izsludina sēdes darba kārtību.

Padome strādā daļēji attālināti un Padomes sēdē izskatāmos jautājumus apspriež tiešsaistes videokonferenču platformā *MS Teams*.

1. Makroekonomikas radītāju prognožu prezentācija

Ziņo: D.Stikuts, A.Jurša

Finanšu ministrija (turpmāk – FM) informē par pieņēmumiem un izmaiņām aktualizētajās makroekonomikas prognozēs, salīdzinot ar 2025. gada jūniju, kā arī par pašreizējo situāciju valsts tautsaimniecībā. Šīs prognozes tiks izmantotas par pamatu Fiskāli strukturālā plāna Progresā ziņojuma (turpmāk – FSP) izstrādei laikposmam no 2026. līdz 2030. gadam.

FM pārstāvji ziņo par attīstību tautsaimniecības nozarēs, ārējā tirdzniecībā, investīcijās un iekšzemes patēriņā.

Dainis Stikuts ziņo, ka IKP pieaugums 2026. gadā prognozēts 2,6% un 2027. gadā 2,7%, ko galvenokārt virzīs investīcijas un privātais patēriņš. Investīciju kāpumu nodrošina aktīva ES fondu, tostarp Atveseļošanas un noturības mehānisma, apguve, un paredzams, ka to atbalstīs arī nākamais ES daudzgadu budžets, kā arī iespējami aizsardzības izdevumi. Eksperta rādītāji kopš 2024. gada stabilizējas un uzrāda pakāpenisku uzlabojumu; 2026.–2030. gadā tiek sagaidīta mērena, bet stabila ārējās tirdzniecības izaugsme. Pašlaik novērojumi rāda, ka ekonomikas izaugsme kļūst plašāka – pieaug mazumtirdzniecība, ražošana, būvniecība un kreditēšana.

Aleksejs Jurša informē, ka inflācija pēc 3,7% pieauguma pagājušajā gadā šogad stabilizējas; 2026. gada janvārī tā bija 2,9%, un jau trešo mēnesi vērojama palēnināšanās. Pārtikas cenu kāpums būs mērenāks, ņemot vērā pasaules cenu samazināšanos un vietējos pasākumus, taču iekšējie izmaksu faktori saglabā spiedienu. Nodokļu izmaiņas, īpaši akcīzes nodokļa kāpums, kopumā palielinās inflāciju par aptuveni 0,4 procentpunktiem.

Ieva Vēja norāda, ka darba tirgus saglabājas stabils. Bezdarba līmenis ir zemākais kopš 2008. gada, bet darbaspēka līdzdalība pieaug. Vidējā termiņā bezdarbs pakāpeniski samazināsies. Algu pieaugums palēninās, tomēr saglabājas relatīvi augsts. Prognozes ir nedaudz paaugstinātas, ņemot vērā noturīgāku algu dinamiku un augstāku inflāciju nekā iepriekš gaidīts.

Dainis Stikuts potenciālās izaugsmes temps prognozes periodā ir ap 2,2%; kapitāla devums pieaug, savukārt darbaspēka devums saglabājas negatīvs demogrāfisko faktoru dēļ. Izlaides starpība prognozēta negatīva visā prognozēšanas periodā.

Kā būtiskākie riski tiek izcelti:

Negatīvie riski:

- Paaugstināta nenoteiktība ārējos tirgos, tostarp tirdzniecības tarifu strīdi un politiskie konflikti, kavē ekonomikas izaugsmi Latvijas galvenajās tirdzniecības partnervalstīs.
- Ģeopolitiskā spriedze reģionā turpina pastiprināties
- Patērētāju uzticības kritums un straujais mājokļu izmaksu pieaugums ierobežo māj-saimniecību patēriņu.
- Pastāvīgi spēcīgais algu pieaugums mazina Latvijas konkurētspēju eksporta tirgos.
- Kavēšanās ES finansējuma apgūvē kavē investīcijas un izaugsmi.

Pozitīvie riski:

- Politiskā spriedze un tirdzniecības tarifu strīdi sāk mazināties.
- Ekonomiskā izaugsme Eiropā paātrinās.

Klātesošo diskusija par makroekonomikas rādītāju prognozēm, pieņēmumiem un riskiem.

Inna Šteinbuka: pateicas par prezentāciju Finanšu ministrijas pārstāvjiem. Kā zināms, Ekonomikas ministrija - un faktiski arī valdība - ir apstiprinājusi ļoti optimistisku scenāriju, saskaņā ar kuru ekonomikai aptuveni 25 gadu laikā būtu jādubultojas. Protams, ja izaugsme saglabājas 2–2,5% līmenī, šāda projekcija šķiet maz ticama. Tomēr tas ir valdības apstiprināts mērķa scenārijs.

Mans jautājums ir šāds: es saprotu, ka Finanšu ministrija savās prognozēs tradicionāli ievēro samērā piesardzīgu pieeju. Tomēr, Jūsu ieskatā, vai pastāv kādi faktori, kas varētu būtiski paātrināt izaugsmi - ja ne tuvākajos gados, tad vismaz pārskatāmā nākotnē?

Dainis Stikuts: apstiprinātajā scenārijā tiek pieņemts, ka tiks īstenoti konkrēti politikas pasākumi, kas vērsti uz izaugsmes tempa paātrināšanu. Bez politikas izmaiņām šādu paātrinājumu patiešām būtu grūti panākt.

Attiecībā uz militārajiem izdevumiem redzam, ka tie ir palielinājušies, taču šobrīd tie drīzāk šķiet īstermiņa rakstura. Ir grūti novērtēt, cik noturīga un cik spēcīga varētu būt aizsardzības izdevumu ilgtermiņa ietekme uz ekonomiku.

Tādēļ savā novērtējumā spēcīgāku izaugsmi mēs galvenokārt uzskatām par augšupvērstu riska scenāriju - tas nozīmē, ka ekonomika varētu augt straujāk, ja tiktu īstenota izaugsmi veicinoša politika un strukturālās reformas.

Ulo Kāsiks: Ja pareizi atceros, Latvijas Bankas prognoze attiecībā uz darba samaksu un cenām šķiet optimistiskāka. Manuprāt, viņu algu pieauguma prognoze nākamajiem trim gadiem bija tuvu 8%, savukārt FM prognozē tā ir tuvāk 6%. Arī reālā IKP pieauguma prognoze viņiem šķiet nedaudz augstāka.

Vai jums ir skaidrojums šai atšķirībai? Vai esat salīdzinājuši savu prognozi ar Latvijas Bankas prognozi? Vai uzskatāt, ka viņu pieņēmumi ir pārāk optimistiski, vai arī pastāv konkrēts pamatojums šādai atšķirībai?

Dainis Stikuts: Atbildot uz šo jautājumu, attiecībā uz ekonomikas izaugsmi iespējams, ka viņi patiešām ir nedaudz optimistiskāki, jo viņu prognozes nav tieši ierobežotas ar fiskālās politikas apsvērumiem. Latvijas Bankas pieeja balstās galvenokārt makroekonomiskajā modelēšanā, nevis fiskālās plānošanas pieņēmumos.

Savukārt attiecībā uz cenām, kā jau Aleksejs Jurša iepriekš norādīja, pēdējos gados mūsu inflācijas prognozes kopumā ir bijušas precīzākas salīdzinājumā ar Latvijas Bankas prognozēm.

Mēs vidēja termiņa ietvarā pieņemam, ka algu pieaugums pakāpeniski konverģēs uz ilgtspējīgāku līmeni — aptuveni atbilstoši produktivitātes pieaugumam plus inflācijai.

Citiem vārdiem sakot, ap 2030. gadu nominālās darba samaksas pieaugums atspoguļos pamatā esošo produktivitātes dinamiku kopā ar inflācijas līmeni. Tas nozīmē pakāpenisku palēnināšanos salīdzinājumā ar pašreizējiem paaugstinātajiem algu kāpuma tempiem, virzoties uz līmeni, kas ir savienojams ar sabalansētu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi.

Aleksejs Jurša: Ja drīkstu precizēt iepriekš teikto par atšķirībām starp Latvijas Bankas un mūsu prognozēm attiecībā uz inflāciju un makroekonomisko attīstību kopumā.

Protams, Latvijas Banka ir neatkarīga centrālā banka. Vienlaikus tā ievēro kopīgus noteikumus un pieņēmumus, kas tiek piemēroti visā eirozonā, īpaši tos, kas ir saskaņoti ar Eiropas Centrālās bankas pieeju. Tas jo īpaši attiecas uz ārējiem pieņēmumiem, piemēram, dabasgāzes un naftas cenām. Latvijas Banka šajā ziņā balstās uz Eiropas Centrālās bankas pieņēmumiem par ārējiem faktoriem, savukārt mūsu pieeja ir elastīgāka, jo neesam tik stingri piesaistīti vienotam ārējo pieņēmumu kopumam.

Otrkārt, šīs nedēļas sākumā mums notika diskusija ar Latvijas Banku par prognozēm. Uz to brīdi jau bija pieejams janvāra ātrais novērtējums, un harmonizētais patēriņa cenu indekss janvārī bija 2,6%. Latvijas Bankai šāds salīdzinoši zems rādītājs bija zināmā mērā pārsteigums. Tādēļ ir visai ticams, ka nākamajā prognožu pārskatīšanā viņi varētu koriģēt savu inflācijas prognozi lejup.

Kopumā Latvijas Bankas prognoze ir optimistiskāka - tajā paredzēta straujāka IKP izaugsme un lielākas investīciju plūsmas vidējā termiņā. Tas savukārt nozīmē arī augstāku algu pieauguma prognozi un lielāku spiedienu uz cenām, līdz ar to arī augstāku inflācijas perspektīvu salīdzinājumā ar mūsu vērtējumu.

Jānis Priede: PVN samazinājuma ietekme praksē vēl jāvērtē, jo pētījumi rāda, ka nodokļu samazinājuma efekts līdz patērētājiem bieži nonāk tikai daļēji, un dzīves dārdzība joprojām ir aktuāla problēma.

Ģeopolitiskā spriedze reģionā saglabājas kā būtisks lejupvērstis risks. Lai gan tiešā tirdzniecības atkarība no Krievijas kopš 2022. gada ir būtiski samazinājusies, iespējamie riski var izpausties netieši - caur tranzītu, enerģijas tirgiem un investīciju vidi, nevis kā tiešs eksporta kritums.

Dainis Stikuts un **Aleksejs Jurša:** Krievijas virziens nav pilnībā slēgts - saglabājas minimālas tranzīta un dzelzceļa plūsmas, kas teorētiski varētu arī izzust.

Mūsu prognoze balstās uz nemainīgas politikas pieņēmumu. Ja tiktu ieviestas jaunas sankcijas, tās ietekmētu ārējo tirdzniecību, taču pašlaik nav konkrētas informācijas par papildu ierobežojumiem. Tādēļ bāzes scenārijā neparedzam būtiskas jaunas izmaiņas tirdzniecībā ar Krieviju.

Jānis Priede: komentē, ka aizsardzības izdevumu ilgtermiņa ietekme ir atkarīga no to struktūras. Ja tie galvenokārt paredzēti importam un īstermiņa iepirkumiem, ietekme uz ekonomiku būs ierobežota. Savukārt ieguldījumi vietējā ražošanā, inovācijās un kapacitātē varētu veicināt produktivitāti un izaugsmi ilgtermiņā.

Inna Šteinbuka: jautā par paredzamajiem ES fondu līdzekļiem periodam 2028-2034.

Dainis Stikuts: komentē, ka prezentētajos datos atspoguļotas pašlaik apstiprinātās un īstenošanās esošās programmas. Daļa no tām noslēdzas šogad, citas turpinās līdz 2029.

gadam. Šie apjomi balstīti uz jau saskaņoto finansējumu esošajā ES daudzgadu finanšu ietvarā. Jaunais ES daudzgadu budžeta periods sāksies no 2028. gada. Tā kā tas vēl nav formāli apstiprināts, tas ir provizorisks novērtējums, kas iekļauts prognozēšanas nolūkos, lai prognozes perioda beigās neradītu mākslīgu investīciju kritumu.

Šie skaitļi nav balstīti uz galīgajiem lēmumiem, bet uz indikatīviem pieņēmumiem par iespējamo nākotnes ES finansējuma pieejamību un apjomu.

Andrejs Jakobsons. jautā par deflatora un inflācijas rādītāju saskaņotību un lūdz skaidrot pamatojumu tam, kāpēc deflators ir augstāks nekā PCI.

Dainis Stikuts: Jūsu interpretācija ir pareiza - mūsu prognozē IKP deflators ir augstāks nekā PCI. Tas galvenokārt skaidrojams ar šo rādītāju strukturālajām atšķirībām. IKP deflatoru būtiski ietekmē iekšzemē radītā pievienotā vērtība, īpaši pakalpojumu sektorā, savukārt PCI lielāku īpatsvaru veido importētās preces, piemēram, pārtika un degviela.

Vidējā PCI inflācija prognozēta ap 2,9%, taču pakalpojumu cenu pieaugums saglabāsies ievērojami augstāks, galvenokārt spēcīgās algu dinamikas dēļ, jo darbaspēka izmaksas pakalpojumu sektorā veido lielu izmaksu daļu.

IKP deflators aptver cenu attīstību visā ekonomikā, tostarp iekšzemē ražotos pakalpojumus un investīciju preces. Tā kā algu kāpums joprojām ir salīdzinoši spēcīgs un pakalpojumi veido būtisku IKP daļu, deflators ir augstāks nekā PCI.

Vienlaikus tirgojamo preču cenas, kas pakļautas starptautiskajai konkurencei, pieaug lēnāk, savukārt netirgojamo pakalpojumu cenas, ko lielā mērā nosaka iekšzemes algu izmaksas, saglabā straujāku kāpumu.

Dainis Stikuts: papildus komentē par nākošo prognozēšanas sesiju. Pašlaik tiek gatavots jaunais prognožu sagatavošanas kalendārs, un tiek apsvērti divi varianti.

Pirmais variants paredz sagatavot prognozes līdz jūnijam un jūnijā tās izskatīt un apstiprināt.

Otrais variants paredz galveno prognožu ciklu pārcelt uz septembri.

Iespējams arī kombinēts risinājums — jūnijā apstiprināt bāzes prognozi, balstoties uz pirmā ceturkšņa IKP datiem, bet septembrī sagatavot atjauninājumu, iekļaujot otrā ceturkšņa un pusgada datus. Tas ļautu uzlabot prognožu precizitāti.

Padomes priekšsēdētājs pateicās Finanšu ministrijas pārstāvjiem par detalizēto prezentāciju un diskusiju.

Nolēma:

1.1. Pieņemt zināšanai FM iesniegto informāciju par makroekonomikas rādītāju prognozēm.

I.Šteinbuka – par;

I.Golsts – par;

A.Jakobsons – par;

U.Kāsiks – par;

J.Priede – par.

2. Iekšējā diskusija par makroekonomikas rādītāju prognozēm

Viktorija Zaremba prezentē padomei galvenās atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo prognozēšanas sesiju. Jaunākie dati par spēcīgāku izaugsmi 2025. gadā uzlaboja jaunā perioda prognožu izejas pozīciju - izaugsmes prognoze šim gadam paaugstināta par 0,9 procentpunktiem, bet 2026. gadam – par 0,5 procentpunktiem. Vidējā termiņā izaugsmes trajektorija ir nedaudz spēcīgāka (ap 0,4 pp augstāka). Galvenās izmaiņas saistītas ar būtiski augstākām investīciju prognozēm. Nedaudz paaugstināta arī privātā patēriņa prognoze, savukārt publiskā patēriņa devums ir mazāks. 2026. gadā galvenie izaugsmes virzītāji būs investīcijas un privātais patēriņš, eksporta devums saglabāsies ierobežots. Finanšu ministrijas prognoze ir nedaudz augstāka par konsensa vērtējumu (EK, LB, SVF), taču atšķirība ir mērena.

Nominālā IKP prognoze paaugstināta, atspoguļojot straujāku reālo izaugsmi un nedaudz augstāku cenu dinamiku. Augstāks nominālais IKP uzlabo parāda un budžeta deficīta

rādītājus attiecībā pret IKP. Pēc 2026. gada gaidāma pakāpeniska mērenāka dinamika. Inflācija pakāpeniski mazinās, taču saglabājas virs 2%. FM prognoze tuvākajā termiņā ir nedaudz augstāka nekā vidēji prognozējuši EK, LB, SVF. IKP deflators pārsniedz patēriņa cenu inflāciju, atspoguļojot plašāku cenu spiedienu ekonomikā, tostarp investīcijas, valdības pakalpojumus un eksportu. Vidējā termiņā cenu spiediens pakāpeniski mazinās. Potenciālais IKP novērtēts nedaudz augstāks, tomēr izlaides starpība saglabājas negatīva visā prognozes periodā, kas nozīmē, ka ekonomika vēl darbojas zem potenciāla. Statistisko filtru rezultāti kopumā apstiprina FM aprēķinus, lai gan vēlākajos gados paredz nedaudz straujāku virzību uz pozitīvu izlaides starpību. Arī Latvijas Banka prognozē negatīvu izlaides starpību līdz 2027. gadam un pozitīvu - no 2028. gada.

Inna Šteinbuka: izsaka ierosinājumu padomes viedokļa papildināšanai. Norāda, ka ne visus riskus iespējams precīzi kvantificēt, taču iekšzemes fiskālo risku kontekstā jāizceļ vairāki liela mēroga projekti, kas var radīt būtisku budžeta slogu.

Īpaši jāmin Rail Baltica un Air Baltic. Rail Baltica finansējumā tiek sagaidīts būtisks ES fondu ieguldījums, taču tas nav pilnībā garantēts un būs atkarīgs no nākamā ES budžeta lēmumiem. Savukārt Air Baltic gadījumā pastāv lielāka nenoteiktība — iespējama turpmāka valsts atbalsta nepieciešamība var radīt papildu spiedienu uz publiskajām finansēm.

Normunds Malnačs: vēl viens būtisks jautājums ir izlaides starpība. Saskaņā ar atsevišķiem modeļiem tā nākamgad varētu kļūt pozitīva, kas radītu nozīmīgas sekas fiskālās politikas ietvarā, tostarp saistībā ar fiskālo noteikumu (piemēram, FDL 11. panta) piemērošanu. Vienlaikus dažādu institūciju novērtējumi atšķiras — vienā gadījumā izlaides starpība kļūst pozitīva, savukārt citos modeļos, tostarp Finanšu ministrijas vērtējumā, tā saglabājas negatīva ilgāk. Šīm atšķirībām var būt būtiskas politikas sekas, tādēļ tās rūpīgi jāuzrauga.

Visbeidzot, attiecībā uz ārējiem riskiem, būtiskas ir bažas par globālo fiskālo ilgtspējību, īpaši Amerikas Savienotajās Valstīs (ASV). Pastāvīgi augstais ASV budžeta deficīts, kas turpinās jau vairākus gadus, un plašākas diskusijas par ASV dolāra starptautisko lomu rada jautājumus par globālās finanšu sistēmas stabilitāti. Papildus ASV, globālo nenoteiktību veicina arī vairāku lielāko ekonomiku, tostarp Francijas un Apvienotās Karalistes, fiskālā ievainojamība. Lai gan Itālija ir uzrādījusi nelielus uzlabojumus, kopējais valsts parāda līmenis attīstītajās ekonomikās joprojām ir augsts. Šie globālie fiskālie riski varētu potenciāli ietekmēt finanšu tirgus, aizņēmumu izmaksas, valūtas kursus un kapitāla plūsmas, tādējādi netieši ietekmējot Latvijas ekonomikas perspektīvas. Lai gan šādus sistēmiskos riskus starptautiskajai finanšu kārtībai ir grūti kvantificēt, tie būtu jāatzīst kā daļa no plašāka riska novērtējuma.

Papildus tam starptautiskos medijos, t.sk. Politico, izskan bažas par jaunas globālās finanšu krīzes risku. Tas būtu jāpiemin, tomēr ne lai radītu trauksmi, bet gan brīdinātu saglabāt pietiekamu fiskālo telpu, izvairīties no strukturāla izdevumu pieauguma bez ilgtspējīga finansējuma, saglabāt piesardzīgu parāda dinamiku un nodrošināt valsts pārvaldes efektīvu darbību.

Ulo Kāsiks: attiecībā uz prognozes komunikāciju, konteksts patiešām ir būtisks. Apskatot salīdzinājumus ar iepriekšējo prognozi un citu prognozētāju aplēsēm, šķiet, ka FM pēkšņi ir kļuvusi ļoti optimistiska, jo FM prognozes ir krietni virs tā, kas tika prognozēts iepriekš, kā arī tās ir krietni virs citu prognozētāju vidējā.

Būtu lietderīgi iekļaut salīdzinošu slaidu ar dažādu institūciju prognozēm (piemēram, diapazona vai punktu veidā), lai parādītu, ka mūsu vērtējums iekļaujas profesionālo prognožu spektrā. Tas palīdzētu uzsvērt divus galvenos vēstījumus: prognožu nenoteiktība joprojām ir augsta, un Finanšu ministrijas prognoze nav ārpus kopējā diapazona. Tas stiprinātu caurspīdīgumu un mazinātu priekšstatu par pārmērīgu optimismu.

Attiecībā uz ES fondu lomu — pašreizējā izaugsme lielā mērā balstās uz ārējo finansējumu, tostarp Atveseļošanas un noturības mehānismu, kura resursi pakāpeniski izsīks. Pārmērīga paļaušanās uz īstermiņa ārējo finansējumu rada vidēja termiņa ievainojamību.

Tādēļ būtu lietderīgi uzsvērt, ka daļa no pašreizējā investīciju kāpuma ir īslaicīga un ārēji finansēta, un, samazinoties ES atbalstam, lielāka nozīme būs iekšējiem izaugsmes faktoriem. Ilgtspējīgas izaugsmes nodrošināšanai būs būtiskas strukturālās reformas un produktivitāti veicinoši ieguldījumi.

Šāds formulējums būtu līdzsvarots un uz nākotni vērsts, akcentējot nepieciešamību

stiprināt iekšējo izaugsmes potenciālu un fiskālo noturību nenoteiktā globālajā vidē.

Andrejs Jakobsons: no savas puses vēlētos piebilst par vēstījuma akcentiem. Mēs varētu skaidrāk uzsvērt pārmērīgu paļaušanos - uz ES fondu finansējumu, ņemot vērā, ka Atveseļošanas un noturības mehānisma (RRF) līdzekļi tuvākajos gados izsīks.

Tas varētu kalpot kā papildu arguments nepieciešamībai savlaicīgi stiprināt iekšējos izaugsmes avotus un sakārtot fiskālo politiku tā, lai ekonomikas attīstība būtu ilgtspējīga arī bez būtiska ārējā atbalsta. Citiem vārdiem sakot, valdībai būtu jānodrošina, ka izaugsmes pamati ir noturīgi arī laikā, kad daļa ES finansējuma vairs nebūs pieejama vai būs mazāk prognozējama. Pašlaik, ņemot vērā mēreno izaugsmi un augsto nenoteiktību, fiskālo politiku var raksturot kā mēreni atbalstošu.

Tomēr, ja izlaides starpība tuvākajos gados kļūtu pozitīva, makroekonomiskais konteksts mainītos. Pozitīva izlaides starpība nozīmētu, ka ekonomika darbojas virs potenciāla, kas parasti prasītu neitrālāku vai pat nedaudz ierobežojošu fiskālo nostāju, lai mazinātu pārkaršanas riskus.

Tādēļ vēstījumu var formulēt nosacīti: īstermiņā mēreni atbalstoša fiskālā politika var būt pamatota, savukārt vidējā termiņā — ja izlaides starpība kļūst pozitīva — fiskālajai politikai būtu attiecīgi jāpielāgojas, lai izvairītos no procikliskas rīcības.

Šāda pieeja uzsver, ka fiskālajai politikai jābūt elastīgai un pielāgotai ekonomikas ciklam, nevis pastāvīgi stimulējošai vai ierobežojošai.

Ivars Golsts: Turpinot Andreja iepriekš pausto, jāatzīmē arī vakar publiskotais Valsts kontroles ziņojums par elektroautobusu iegādi pašvaldībām. Tajā norādīts, ka projekts lielā mērā īstenots ES fondu apguves nolūkā, nevis balstoties uz skaidri pamatotu praktisku nepieciešamību. Tas kalpo kā piemērs riskam, ka finansējuma apguve var kļūt par pašmērķi, nevis par racionālu un efektīvu publisko līdzekļu izmantošanu.

Saistībā ar gatavošanos iespējamam sarežģītākam periodam jautājums par fiskālo disciplīnu un rezervju veidošanu ir pamatots. Tomēr, lai izvairītos no pārlietu politizēta vai konfrontējoša skanējuma, ieteicams izmantot tehniskāku formulējumu — piemēram, uzsvērt nepieciešamību stiprināt fiskālo noturību, veidot budžeta rezerves un rūpīgi izvērtēt izdevumu efektivitāti. Šāda pieeja ļauj aktualizēt piesardzības principu un sagatavotību iespējamām grūtībām, vienlaikus saglabājot profesionālu un konstruktīvu toni.

Ulo Kāsiks: ja atsevišķi aprēķini rāda, ka nākotnē izlaides starpība varētu kļūt pozitīva, tas nozīmē, ka optimistiskāks izaugsmes scenārijs var novest pie situācijas, kurā ekonomika vairs nedarbojas zem potenciāla. Ja izlaides starpība kļūst pozitīva, tas nozīmē, ka ekonomika darbojas virs potenciāla, un tas savukārt var prasīt piesardzīgāku fiskālo nostāju, lai neradītu papildu prociklisku stimulu. Tādēļ šo aspektu būtu lietderīgi atspoguļot, īpaši, ja prognozes kļūst optimistiskākas.

Noslēdzot diskusiju, Padome

nolēma:

2.1. Apstiprināt FM iesniegtās makroekonomikas rādītāju prognozes.

2.2. Uzdot Padomes makroekonomikas ekspertei V.Zarembai noformulēt apkopojošu viedokli par sēdē diskutēto, iekļaujot komentārus un brīdinājumus valdībai stingri uzraudzīt budžeta deficītu un neizlietot papildu ieņēmumus tērīņiem, ņemot vērā pieaugošos globālos riskus.

2.3. Uzdot Padomes sekretariātam sagatavot un nosūtīt FM Padomes viedokli, ievērojot noslēgto Vienošanās par sadarbību.

J.Priede – par;

I.Šteinbuka – par;

I.Golsts – par;

A.Jakobsons – par;

U.Kāsiks – par.

2026.gada 13.februāra sanākumi slēdz plkst. 16:30.

Padomes priekšsēdētājs

J.Priede

Sēdes sekretāre

I.Jansone

I.Jansone 29495878
Inga.Jansone@fdp.gov.lv